

Sygn. akt II CSK 344/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepla (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa -
reprezentowanego przez Nadleśniczego Nadleśnictwa D.
przeciwko "E." - Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 listopada 2008 r.,
skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 lutego 2008 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w punktach II (drugim) i III (trzecim)
i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania
Sądowi Apelacyjnemu pozostawiając temu sądowi
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo D. wniósł o zasądzenie od E. spółki akcyjnej z siedzibą w P. kwoty 138.642,56 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, jako wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości o powierzchni 282.944 m.kw. stanowiącej pas gruntu, na którym usytuowane zostały słupy przesyłowe oraz pas nad którym zostały rozciągnięte linie wysokiego napięcia.

Według powoda, pozwane przedsiębiorstwo energetyczne, do którego należą urządzenia przesyłowe, nie ma tytułu prawnego do władania nieruchomością powoda.

Pozwana spółka E. podnosiła, że inwestycje przesyłowe zrealizowało przedsiębiorstwo państwowe w wykonaniu obowiązków z ustawy z dnia 28 czerwca 1950 o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, które było wraz z Nadleśnictwem D. jednym podmiotem prawnym – Skarbem Państwa. Ponadto pozwana podniosła zarzut zasiedzenia służebności.

Wyrokiem z dnia 30 października 2007 r. Sąd Okręgowy w P. uwzględnił w całości powództwo opierając się na pomiarach nieruchomości, które poczyniły strony. Według ustaleń Sądu Okręgowego nieruchomości, na których zostały posadowione słupy energetyczne a pomiędzy nimi rozpięte linie energetyczne wysokiego napięcia wchodzące w skład przedsiębiorstwa prowadzonego przez pozwaną spółkę, stanowią własność Skarbu Państwa i zostały oddane w zarząd Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. Szerokość pasa pod słupami i pod liniami energetycznymi, pod którymi nic nie rośnie (tzw. pas wylesiony) wynosi od 0,4 m do 26 m. Powierzchnia pasów wylesionych wynosi 283.369 m. kw.

10 czerwca 2005 r. powód na piśmie przedstawił pozwanej propozycję zawarcia umowy udostępnienia opisanych gruntów a później wezwał do przedstawienia tytułu prawnego do użytkowania nieruchomości powoda i zapłaty wynagrodzenia za bezumowne z niej korzystanie.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w W. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 9 marca 1971 r. Przedsiębiorstwa Elektryfikacji Rolnictwa w P. zatwierdziło plan realizacyjny budowy linii WN i stacji transformatorowej we wsi N. pow. W. na podstawie art. 35 i 38 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 7, poz. 47 ze zm.) oraz art. 30 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. Prawo budowlane (Dz. U. 47, poz. 46 ze zm.).

Na podstawie art. 7 i 17 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. Nr 49, poz. 448) oraz § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 1958 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania w ramach administracji państwowej przedsiębiorstw, instytucji oraz zakładów nieruchomości i innych obiektów majątkowych (Dz. U. Nr 67, poz. 332) Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego wyraził zgodę na zmianę uprawy leśnej na powierzchni 0,06 ha gruntów leśnych w oddziale 176 Nadleśnictwa D. w oznaczonym pasie o szerokości 2 m i pobudowanie i utrzymanie na tych gruntach linii energetycznej ze słupami nośnymi na długości 70 m we wsi N. pow. W. i dopuścił wymieniony Zakład Energetyczny do korzystania z tych gruntów na warunkach zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 19 listopada 1952 r. w sprawie wytycznych do zagospodarowania terenów zajętych pod linie wysokiego napięcia (M. P. Nr A 103, poz. 1610).

Na tej podstawie faktycznej Sąd Okręgowy uznał, że pozwany bezprawnie narusza prawo własności powoda. Ograniczenia wykonywania prawa własności mogą wynikać z ustaw lub zasad współżycia społecznego. Ograniczenia cywilnoprawne mogą wynikać między innymi z prawa sąsiedzkiego (art. 144-154 k.c.) zaś publicznoprawne ograniczenia wykonywania własności znajdują swe źródła między innymi w prawie budowlanym, geologicznym jak też w ostatnio obowiązującej ustawie z dnia 21 sierpnia 2001 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2000 r., Nr 46, poz. 543 ze zm. nazywanej dalej u.g.n.) i w postanowieniach poprzednich ustaw regulujących materię gospodarowania gruntami. Zajęcie cudzej nieruchomości celem wykonania inwestycji budowy sieci energetycznej i spowodowane tym ograniczenie prawa własności właściciela nieruchomości jest jedną z postaci wywłaszczenia nieruchomości. Ponieważ powód zaprzeczył, aby w dacie budowy urządzeń energetycznych przedmiotowe nieruchomości stanowiły

własność Skarbu Państwa a wejście na grunt w celu budowy urządzeń energetycznych nie zostało uzgodnione dobrowolnie w właścicielu gruntu w grę wchodził obowiązek uzyskania przez przedsiębiorstwo energetyczne decyzji administracyjnych zezwalających na budowę linii energetycznej. W ocenie Sądu Okręgowego pozwana spółka nie nabyła tytułu do korzystania z gruntu na podstawie z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (t.j. Dz. U. z 1954 r., Nr 32, poz. 185) ani na podstawie zmieniających się ustaw regulujących gospodarowanie nieruchomościami. Sąd Okręgowy zakładając, że grunt w chwili budowy linii stanowił własność Skarbu Państwa wskazał, że przedsiębiorstwo energetyczne dysponowało jedynie kopią zgody z dnia 19 czerwca 1971 r. na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na znikomym obszarze a pozwana spółka nie wykazała, że jest następcą prawnym tego przedsiębiorstwa państwowego.

Przy rozbieżnych poglądach judykatury, Sąd Okręgowy zajął stanowisko, że do dochodzenia roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez pozwaną spółkę nie jest konieczne wystąpienie z powództwem windykacyjnym.

W ocenie sądu, pozwana nie wykazała żadnej z przesłanek prowadzących do zasiedzenia służebności gruntowej.

Na skutek apelacji strony pozwanej, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 6 lutego 2008 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. w części uwzględniającej powództwo i powództwo oddalił.

Sąd drugiej instancji na podstawie dotychczasowych ustaleń uznała za zasadny zarzut, że budujące linię energetyczną przedsiębiorstwo działało bezprawnie. Powód zaprzeczając, że grunt w czasie inwestycji należał do Skarbu Państwa nie wskazał czyją własność stanowiły wówczas grunty użytkowane przez lasy państwowe. W tej sytuacji, skoro inwestycja prowadzona była na gruncie państwowym przez przedsiębiorstwo państwowe nie zachodziła potrzeba wydawania decyzji wywłaszczeniowej, ale potrzebne były decyzje w zakresie zmiany sposobu użytkowania wzdłuż przebiegu linii energetycznych. Decyzje te najprawdopodobniej – zdaniem sądu – zostały wydane, co do całości inwestycji

a uprawdopodobnia je zgoda zawarta w wymienionym wyżej piśmie Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 czerwca 1971 r. W związku z obowiązującą w dacie inwestycji zasadą jednolitości mienia państwowego (art. 128 k.c.) sąd przyjął, że poprzednik prawny pozwanej budując linie energetyczne przebiegające nad nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa, a pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych, za porozumieniem ówczesnych władz resortowych, w dobrej wierze realizował wyłącznie swoje obowiązki wynikające z ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Powód nie zdołał obalić domniemania dobrej wiary przewidzianego w art. 7 k.c. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, porozumienie zawarte na początku 1970 r. w sprawie budowy sieci spowodowało powstanie szczególnego stosunku zobowiązaniowego, którego przedmiotem jest obciążenie nieruchomości na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego prawem do zainstalowania i eksploatacji odpowiednich urządzeń, o jakich mowa w art. 49 k.c. Skutki prawne zezwolenia właściciela nieruchomości są takie same jak skutki wynikające z wydania decyzji administracyjnej. Wobec tego niesłusznie Sąd Okręgowy przyjął, że z chwilą przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę prawa handlowego, która jest jego następcą prawnym, pozwana utraciła tytuł prawny do korzystania z przedmiotowych nieruchomości w zakresie związanym z eksploatacją i konserwacją urządzeń energetycznych. Powód, jako właściciel nie jest wobec tego uprawniony do żądania wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości od pozwanej, która korzysta z nieruchomości w dobrej wierze.

Uznając, że pozwana ma tytuł do korzystania z nieruchomości Sąd Apelacyjny zaniechał rozważań, co do przesłanek zasiedzenia służebności gruntowej.

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. Oparł ją na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. Naruszenie przepisów postępowania, który miało istotny wpływ na wynik sprawy – wyrażający się brakiem możliwości poddania kontroli kasacyjnej, polegało na sprzecznym z art. 231 k.p.c., 227 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. dokonaniu ustalenia faktów wydania decyzji administracyjnych w zakresie zmiany sposobu użytkowania całości gruntów wzdłuż przebiegu linii energetycznych w wyniku poprzestania na uprawdopodobnieniu tego faktu na podstawie złożonego do akt dokumentu nie

mającego mocy dowodowej oraz na, sprzecznym z art. 243, 250, 246 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c., ustaleniu faktów z naruszeniem przepisów o postępowaniu dowodowym i posłużenie się dokumentem mogącym stanowić zaledwie początek dowodu na piśmie do dalszych nieprawidłowych wnioskowań co do podstawy faktycznej.

Skarżący zarzucił ponadto naruszenie art. 224 § 2 k.c. oraz art. 225 k.c. w zw. z art. 352 § 1 i 2 k.c. oraz art. 6 k.c. w zw. z art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. przez przyjęciem, że strona pozwana ma z mocy decyzji administracyjnych wydanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli uprawnienie do korzystania z nieruchomości powoda a to wyłącza roszczenie powoda o wynagrodzenie za korzystanie z tej nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak przyjmuje się zgodnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarzut naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak oczywiste braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999 r., Nr 4, poz. 83; z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, nie publ.; z dnia 19 lutego 2000 r., IV CKN 758/00, nie publ.; z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, nie publ.; z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, nie publ.; z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01, nie publ.; z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05, nie publ.; z dnia 27 marca 2008 r., III CSK 315/07, nie publ.). Zgodnie z treścią art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia a mianowicie ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Zaskarżony wyrok spełnia te wymagania. Inną natomiast rzeczą jest to, czy sposób, w jaki sąd doszedł do wskazanych w uzasadnieniu ustaleń faktycznych, był prawidłowy. Tego rodzaju wadliwości zostały wskazane w skardze kasacyjnej.

Wobec tego należy mieć na uwadze w toku dalszych rozważań, że w postępowaniu ze skargi kasacyjnej niedopuszczalne jest badanie zasadności dokonanych ustaleń faktycznych i dowodów. Wynika to z treści art. 398³ § 3 k.p.c., który wprawdzie nie wymienia *expressis verbis* przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, to jednak, jak trafnie przyjmuje się w judykaturze (por. m.in. wyrok z dnia 26 z dnia 11 maja 2007, sygn. akt V CSK 456/06, nie publ.; z dnia kwietnia 2006 r. (sygn. akt V CSK 11/06, nie publ.; z dnia 23 listopada 2005 r., sygn. akt III CSK 13/05, OSNC 2005, nr 4, poz. 76;) nie ulega wątpliwości, że obejmuje on art. 233 § 1 k.p.c. Do tej grupy należy również zaliczyć przepisy regulujące ustalanie faktów w sposób określany w doktrynie jako „ustalanie bezdowodowe”. Z tego względu z zakresu drugiej podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 3 k.p.c. wyłączone są np. art. 229 i 230 k.p.c. (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 czerwca 2006 r. V CSK 146/06, nie publ.; w wyroku z dnia 10 stycznia 2008 r., IV CSK 404/07, nie publ.). Te same przyczyny usprawiedliwiałyby oddalenie zarzutu naruszenia art. 231 k.p.c., dopuszczającego uznanie za ustalone określonych faktów, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli taki wniosek można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Rzecz jednak w tym, że skarżący nie zarzuca na tej podstawie wadliwości wnioskovania przez sąd z ustalonych faktów o istnieniu innych faktów, istotnych dla rozstrzygnięcia, ale według skarżącego błąd sądu polega na posłużeniu się konstrukcją domniemania faktycznego na podstawie faktu nieustalonego a jedynie uprawdopodobnionego. Tak sformułowana podstawa skargi kasacyjnej nie narusza art. 398³ § 3 k.p.c. i jest uzasadniona. Zważyć bowiem należy, że fakty stanowiące podstawę domniemań faktycznych podlegają ogólnym regułom dowodowym i dopiero obiektywna, udowodniona pewność ich istnienia może stanowić podstawę dla dalszego wnioskovania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2000 r. I CKN 1196/98 nie publ.) Tymczasem Sąd drugiej instancji, jako podstawę domniemań faktycznych przyjął istnienie określonego zdarzenia na podstawie załączonego do akt pisma, które chociażby już ze względu na brak podpisu nie ma waloru dowodu z dokumentu urzędowego.

Jednocześnie Sąd na tej samej podstawie, pomimo braku ustawowego upoważnienia (art. 243 k.p.c.), przyjął jako uprawdopodobnione okoliczności wydania decyzji administracyjnych w zakresie zmiany sposobu użytkowania gruntów wzdłuż przebiegu linii energetycznych.

Wadliwość podstawy faktycznej wyrokowania nie pozwala na pełne odniesienie się do zarzucanego w skardze kasacyjnej naruszenia prawa materialnego zwłaszcza, że naruszenie wszystkich wymienionych w skardze kasacyjnej przepisów łączy się z funkcjonowaniem i skutkami decyzji administracyjnych, których istnienie założył Sąd drugiej instancji. Zasadne jednak jest zwrócenie uwagi na kilka istotnych kwestii, związanych z materialno prawną podstawą skargi kasacyjnej.

Powód dochodzi od pozwanej spółki wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości a swoje powództwo opiera na treści art. 224 § 2 k.c. Biorąc pod uwagę powszechność sytuacji prawnych związanych z zakładaniem i eksploatacją urządzeń przesyłowych i obowiązujące w tym zakresie regulacje prawne należy przede wszystkim ustalić i rozważyć, czy pozwane w sprawie przedsiębiorstwo energetyczne nie dysponuje administracyjno prawnym pozwoleniem na budowę urządzeń przesyłowych i zezwoleniem na jego eksploatację połączonym z ustanowieniem po stronie właściciela nieruchomości trwałego obowiązku znoszenia w sferze, w której może być wykonywana własność nieruchomości, stanu ukształtowanego przebiegiem zainstalowanego urządzenia przesyłowego. Źródłem tak ukształtowanych stosunków mogą być przepisy art. 124, 128 ust. 4, 129, 132 ust. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 46, poz. 543 ze zm.; poprzednio art. 70 i 74 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości tekst jedn. Dz. U. z 1991 r. , Nr 30, poz. 127 ; poprzednio art. 35 i 36 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości tekst jedn. Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.). Konsekwencją decyzji administracyjnych może być nie tylko uznanie prawa przedsiębiorstwa energetycznego do eksploatacji urządzeń przesyłowych ale także właściwość organu administracji do orzekania o odszkodowaniu z straty będące następstwem ograniczenia prawa własności nieruchomości (por. wyrok Sądu najwyższego z dnia 9 marca 2007 r. II CSK 457/06 nie publ.). W związku z zawartym w skardze kasacyjnej zarzutem wskazać należy,

że w przypadku realizacji budowy urządzeń przesyłowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i siedli (tekst jedn. Dz. U. z 1954 r., Nr 32, poz. 135 ze zm.) ze względu na brak szczegółowego unormowania, rozpoznawanie sporów o należność za bieżące korzystanie przez zakład energetyczny z cudzej nieruchomości należy do drogi sądowej (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 listopada 2005 r. III CZP 80/05, OSNC 2006/9/146).

Przedsiębiorstwo energetyczne, które nie legitymuje się uprawnieniem do ingerowania w sferę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych, korzysta z tej nieruchomości w złej wierze i zobowiązane jest do świadczenia wynagrodzenia na podstawie art. 225 k.c. W orzecznictwie prezentowany jest trafny pogląd, według którego władztwo przedsiębiorstwa eksploatującego urządzenia przesyłowe odpowiada władztwu wynikającemu z prawa służebności, co pozwala uznać je za posiadacza służebności, do którego na podstawie art. 352 § 2 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy w tym art. 224 § 2 k.c. oraz art. 225 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2002 r. III CZP 64/02, wyrok z dnia 17 czerwca 2005 r., III CK 685/04, nie publ. oraz z dnia 11 maja 2005 r. III CK 556/04, nie publ.). Jednocześnie jako ugruntowane można uznać stanowisko, że roszczenia przewidziane w art. 224 i 225 k.c. mogą być dochodzone także, gdy nie nastąpiło jeszcze wydania nieruchomości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1998 r., III CKN 354/97, nie publ.; z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 502/03, nie publ.; 24 lutego 2006 r. II CSK 139/05, nie publ.; z dnia 8 grudnia 2006 r., V CSK 296/06, nie publ.; z dnia 25 listopada 2008 r., II CSK 346/08, nie publ.).

Legitymacja do korzystania z cudzej nieruchomości, w granicach jakie przysługują posiadaczowi służebności, może również opierać się na cywilnoprawnej umowie. Jednak wówczas rzeczą posiadacza służebności jest wykazanie tej okoliczności, zwłaszcza to, że uprawnienie ma trwały charakter.

Jeśli nawet założyć, że względu na obowiązującą w tym czasie zasadę jednolitej własności państwowej (art. 128 k.c.), że przedsiębiorstwo energetyczne podjęło czynności budowy urządzeń przesyłowych w dobrej wierze i korzystało z tych

urządzeń jako należących do Skarbu Państwa, to przymiot dobrej wiary rozumianej, jako błędne, ale usprawiedliwione w danych okolicznościach przeświadczenie posiadacza służebności o przysługującym mu prawie do korzystania z cudzej nieruchomości, w zakresie roszczeń uzupełniających, musi obejmować cały okres eksploatacji urządzeń, także wtedy, gdy zmienił się właściciel nieruchomości, na których zostały założone urządzenia przesyłowe. Dobra wiara w chwili stawiania urządzeń nie oznacza powstania po stronie przedsiębiorstwa energetycznego prawa do korzystania z nieruchomości skutecznego wobec każdorazowego jej właściciela, odpowiadającego treści służebności przesyłowej. Zaniechanie rozwiązania tych kwestii, czy to w drodze administracyjnej np. na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości, który w niektórych wypowiedziach piśmiennictwa i judykatury stanowił podstawę swoistej służebności publicznej (por. wyrok Sądu najwyższego z dnia 10 lipca 2002 r. II CKN 1316/00, nie publ.), czy to w drodze czynności prawnej, w związku ze zmianami własnościowymi, ustanawiającej odpowiednio ukształtowaną służebność jako ograniczone prawo rzeczowe (por. uchwałę Sądu najwyższego z dnia 7 października 2008 r. (III CZP 80/08, nie publ., co do możliwości nabycia przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu art. 305¹ – 305⁴ k.c. w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa) oznacza brak tytułu prawnego do dalszego ingerowania w sferę cudzej własności. Dobrą wiarę wyłącza bowiem ujawnienie takich okoliczności, które u przeciętnego człowieka powinny wzbudzić poważne wątpliwości, że nie przysługuje mu prawo do korzystania z rzeczy w dotychczasowym zakresie. Według art. 224 § 2 k.c., podobne konsekwencje w zakresie roszczeń uzupełniających wywołuje uzyskanie przez posiadacza w dobrej wierze informacji o wytoczeniu powództwa o wydanie rzeczy.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.